

”Me fysioterapeutit olemme hyviä kuuntelijoita ja ihmistuntijoita, mutta emme silti aina loppuun asti mieti tekemisiämme. Saatamme ojentaa käynnin päätteeksi kuntoutujalle nivaskan kotiharjoitteita evästyksellä ”tee sitten näitä kaksi kertaa päivässä”, vaikka kuntoutuja on juuri ker-tonut meille, että on aina inhonnut liikuntaa ja ettei millään saa itse-ään kammettua ylös sohvalta, vaikka tietää, että pitäisi. Harjoitteet on silloin konkretisoitava ja tavoitteet nivottava kuntoutujan arkeen: ” Mitä sellaista haluaisit tehdä, mihin nyt et pysty? Kun teet näin ja näin, kuu-kauden kuluttua pystyt hakemaan postin laatikolta.”

FYSI:n Neurologisen kuntoutuksen erityiskoulutukseen osallis-tuvat fysioterapeutit kävivät tutustumassa Maskun Neurologiseen Kun-toutuskeskukseen. Pieni, käsien aktivoimiseen tarkoitettu vibraatiolaite on uusimpia kuntoutuksen apuvälineitä.

Päivällä ahkeraa opiskelua, ideoita ja ajatustenvaihtoa fysioterapeut-tikollegojen kanssa. Ja illalla hiihtoputkeen! Fysioterapiayrittäjät Marjatta Haa-pala ja Marianne Niemi elävät niin kuin opettavat. Päivän koulutuksen jälkeen liikunnallisten ihmisten on jo päästävä käyttämään lihaksiaan ja niveliään ja tuulettamaan päätään. Kun koulutuspaikkana oli lumeton Turun seutu, osoi-teeksi tuli kolmipäiväisen koulutuksen molempina vapaa-iltoina Paimion hiih-toputki. – Lumi tinttasi kyllä sielläkin suksenpohjiin, mutta hiihimme sitkeästi teemalla ”putken päästä näkyy valoa”, Marjatta Haapala kertoo. Ja seuraavana viikonloppuna hiihtoa harrastava ja veteraanisarjoissa kilpaileva Marianne Nie-mi oli jo hiihtämässä Kuusamossa ihanteellisessa pikkupakkasessa. – Ja odotan tietysti toivorikkaana lunta Pohjanmaallekin, hän sanoo.

Suupohjan alueella paljon MS-tautia

Marjatta Haapalan ja **Marianne Niemen** luotsaa-missa fysikaalisissa hoitolaitoksissa Teuvalla ja Kristiinankau-pungissa käy jatkuvasti vaikeavammaisten lääkinnällisessä kuntoutuksessa myös MS-tautia sairastavia. Tämä ei ole Haapalan ja Niemen mukaan sattuma, sillä jostakin syystä eteläinen osa Pohjanmaata, ns. Suupohjan alue, johon kuu-luvat mm. Jurva, Kauhajoki, Kristiinankaupunki, Kurikka ja Teuva, on MS-taudin esiintymisen suhteen mustaa aluetta. – Kun suomalaisessa väestössä keskimäärin yksi tuhannesta sairastaa MS-tautia, meidän alueellamme vastaava luku on kaksinkertainen, Marjatta Haapala sanoo.

Viikinkien rikastunutta geeniperintöä?

Muita MS-alueita Suomessa on esim. Satakunnassa Eura- ja Kokemäenjokien latva-alueilla ja Uudenmaan koil-lisosissa. – Yhteinen tekijä on todennäköisesti viikinkien jät-tämä geeniperintö, sillä yhteyksiä MS-taudin esiintyvyydellä ja viikinkiasutuksella on todettu myös muualla Euroopassa, mm. Koillis-Skotlannissa, jossa MS-tautia esiintyy yhtä pal-jon kuin Kyrönjokilaaksossa.

Marianne Niemi kuvaa MS-tautia sairaudeksi, joka haastaa moninaisine tautimuotoineen ja erilaisine vaihei-neen myös fysioterapeutin. – Olen pitänyt silloin tällöin MS-kuntoutujille myös yhteistä fysioterapiaa, mutta korostanut, ettei kenenkään pidä verrata itseään toiseen kuntoutujaan, koska tauti on jokaisella niin yksilöllinen.

– Kyseessä on suhteellisen nuorten ihmisten ja koko perheen sairaus. Vaikka tautiin sairastumisen seurauksena syntyy valitettavasti myös jonkin verran avioeroja, pääsään-töisesti perheet osaavat suhtautua uuteen tilanteeseen hy-vin, Marianne Niemi sanoo.

”Sinniä pitää olla!”

– Meidän fysioterapeuttien tehtävä on kannustaa ja aktivoida, sillä moni asiakas kokee olevansa aikamoises-sa suossa. Itsekin kahdesta selkäleikkauksesta ja syövästä selvinneenä yritän auttaa kuntoutujia löytämään punaisen langan ja tolkutun, että ”sinniä pitää olla!”. Muistutan, että pahenemisvaiheistakin taas nousee ja että valoa on näky-vissä – niin kuin Paimion hiihtoputkessa, Marjatta Haapala sanoo.